

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
ARASINDA
SUÇLULARIN İADESİ ANDLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti -bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır- Hükümetleri aracılığıyla,

Suç önleme ve ceza davalarının uygulanması alanındaki uluslararası hukuk normlarını rehber edinerek,

Suçun önlenmesinde daha etkin bir işbirliği sağlamak ve bu amaçla bir iade andlaşması imzalamak üzere,

Aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

Madde 1

İade Etme Yükümlülüğü

Taraflardan her biri, bu Andlaşma hükümleri uyarınca ve diğer Tarafın talebi üzerine, kendi ülkesinde bulunan ve haklarında ceza soruşturması veya kovuşturması yürütmek ya da bir cezanın infazı amacıyla aranan kişileri birbirlerine iade etmeyi taahhüt eder.

Madde 2

Merkezi Makamlar ve İletişim Kanalları

1. Bu Andlaşma uyarınca, iadeye ilişkin tüm konularda Merkezi Makamlar:

Türk Tarafı için: Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı,

Özbek Tarafı için: Özbekistan Cumhuriyeti Başsavcılığıdır.

2. Her bir Taraf, bu Maddenin birinci fıkrasında belirlenen Merkezi Makamlardaki herhangi bir değişikliği birbirlerine bildirirler.

3. Bu Andlaşmanın amaçları bakımından, Tarafların Merkezi Makamları birbirleriyle diplomatik kanallar veya Uluslararası Kriminal Polisi Teşkilatı (INTERPOL) aracılığıyla iletişim kurarlar. Diplomatik bir kanalın kullanımı, gerektiği takdirde, taleplerin derhal yerine getirilmesi için Merkezi Makamların faks, elektronik posta ve diğer hızlı iletişim kanalları aracılığıyla doğrudan iletişim kurmalarına engel olmaz.

Madde 3

İadesi Mümkün Suçlar

1. Bu Andlaşmanın amaçları bakımından, iadesi mümkün suçlar, her iki Tarafın kanunlarına göre üst sınırı en az bir yıl süreli hapis cezası veya daha ağır bir cezayla cezalandırılabilir suçlardır. Böyle bir suç nedeniyle verilen bir hapis cezasının veya başka bir hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı ile ilgili olarak bir kişinin iadesinin talep edilmesi halinde, yalnızca infazı gereken bakiye cezanın en az altı ay olması durumunda iadeye izin verilir.

2. İade talebine konu fiil veya ihmallerin, bu Maddenin birinci fıkrası uyarınca her iki Tarafın kanunlarına göre suç teşkil edip etmediğini belirlerken, her iki Tarafın kanunlarının, iadeye konu suça aynı kategori altında yer verip vermemesi veya suçu aynı terimle tanımlayıp tanımlamaması önem arz etmeyecektir.

3. Suçun talep eden Tarafın sınırları dışında işlenmiş olması durumunda, iadeye yalnızca talep edilen Tarafın kanunlarının benzer şartlar altında kendi ülkesi dışında işlenmiş bir suçun cezalandırılmasını öngörmesi halinde izin verilir.

4. İade talebinin, her iki Tarafın kanunlarınca cezalandırılabilir birden çok farklı suçları içermesi ancak bunlardan bazılarının bu Maddenin birinci fıkrasında belirlenen şartları taşıması halinde, talep edilen Taraf, bu suçlardan biri için iadeye izin vermiş olması durumunda, diğer suçlar için de iadeye izin verebilir.

Madde 4

Zorunlu Ret Nedenleri

İade, aşağıdaki hallerde reddedilir:

a) Talep edilen Tarafın, iade talebine konu suçun siyasî bir suç olduğunu değerlendirmesi. Ancak, aşağıdakiler siyasî suç olarak kabul edilmez:

- Devlet Başkanını, Hükümet Başkanını veya bunların aile üyelerini öldürmek veya öldürmeye teşebbüs etmek,

- Her iki Tarafın da taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde siyasî suç olarak kabul edilmeyen suçlar.

b) Talep edilen Tarafın, aranan kişinin ırkı, cinsiyeti, dini, uyruğu veya siyasi görüşü nedeniyle yargılanması veya cezalandırılması amacıyla iadesinin istendiğine ya da yargılama sırasında kişiye bu sebeplerden dolayı önyargılı yaklaşılabacağına dair sağlam gerekçeleri varsa,

c) İade talebine konu suçun sırf askerî bir suç olması,

d) Aranan kişinin talep edilen Tarafın vatandaşı olması,

e) Aranan kişinin, Taraflardan her birinin kanunları uyarınca zamanaşımı, genel veya özel af nedeniyle iade talebine konu suçtan yargılanma veya cezalandırmadan bağışık olması,

f) Talep edilen Tarafın, aranan kişi hakkında iade talebine konu suç nedeniyle nihai bir karar vermiş olması.

Madde 5

Takdiri Ret Nedenleri

İade, aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

a) Talep edilen Tarafın, kendi kanunu uyarınca iade talebine konu suç hakkında yargı yetkisine sahip olması ve iadesi istenen kişi hakkında bu suçtan bir ceza soruşturması veya kovuşturması yapmakta veya bunları başlatma niyetinde olması,

b) Talep edilen Tarafın aynı suç hakkında kovuşturma başlatmama veya yargılamayı sonlandırma kararı alması,

c) Talep edilen Tarafın, suçun ağırlığını ve talep eden Tarafın çıkarlarını gözetmekle birlikte, kişinin yaşı, sağlığı veya diğer kişisel şartları göz önüne alındığında, iadenin insani sebeplerle bağdaşmayacağını değerlendirmesi; veya

d) İade talebinin, yoklukta verilen bir hükme istinaden yapılmış olması ve talep eden Tarafın aranan kişinin iade sonrasında mahkeme huzurunda yeniden yargılanacağını garanti etmemesi.

Madde 6

Ölüm Cezası

İade talebine konu suçun, talep eden Tarafın kanunları uyarınca ölüm ile cezalandırılabilir olması ve talep edilen Tarafın kanunlarında ölüm ile cezalandırılabilir olmaması halinde, talep edilen Taraf, talep eden Tarafça, ölüm cezasının verilmesi durumunda infaz edilmeyeceği garantisi verilmedikçe, iade talebini reddedebilir.

Madde 7

Talep Edilen Tarafça İşlem Başlatma Yükümlülüğü

1. Bu Andlaşmanın 4. Maddesinin (d) bendi ile 5. Maddesinin (c) bendi ve 6. Maddesi uyarınca iadeye izin verilmemesi halinde, talep edilen Taraf, talep eden Tarafın talebi üzerine, ilgili evrakı iç hukuku uyarınca işlem başlatılması amacıyla yetkili makamına gönderir. Bu amaçla, talep eden Taraf, konuya ilişkin belgeleri ve delilleri talep edilen Tarafa temin eder.

2. Talep eden Taraf, talebinin sonucu hakkında bilgilendirilir.

Madde 8

İade Talebi ve Destekleyici Belgeler

1. İade talebi yazılı bir şekilde yapılır ve iade talebinde;

a) Talep eden makamın adı,

b) Talep edilen makamın adı,

c) İadesi istenen kişinin adı ve soyadı, yaşı, cinsiyeti, vatandaşlığı, mesleği, ikamet yeri ya da bulunduğu yer, ayrıca kişinin kimliğini tespit etmeye yardımcı olabilecek diğer bilgiler,

d) İadesi istenen kişinin eşkâli, varsa fotoğrafı ve parmak izi,

e) İşlenen suçun unsurlarına dair bir açıklama, suçun işlenme zamanı, yeri ve sonuçları hakkında bilgi ile fiil nedeniyle maddi zarar oluşmuşsa bunun miktarını da içerecek şekilde, olayın hukuki nitelendirilmesi,

f) Suç ve suçun cezasına ilişkin ilgili kanun madde metinleri ile ceza soruşturması veya kovuşturması ya da cezanın infazına ilişkin zamanaşımının düzenlendiği kanun madde metinleri,

yer alır veya bunlar talebe eklenir.

2. Bu Maddenin birinci fıkrası hükümlerine ek olarak,

a) Soruşturma veya kovuşturma amacıyla yapılan iade talebine tutuklama müzekkeresinin bir örneği,

b) Bir cezanın infazı amacıyla yapılan iade talebine, nihai karar ile tutuklama müzekkeresinin bir örneği ve infazı gereken bakiye hapis cezasını gösteren bir belge eklenir.

3. İade talebi ve destekleyici belgeler imzalanıp, mühürlenir ve bunlara talep edilen Tarafın dilinde veya İngilizce tercümeleri eklenir.

Madde 9

Ek Bilgi

1. Talep edilen Taraf, iade talebinde sağlanan bilgileri bu Andlaşmanın gerekliliklerini karşılama açısından yetersiz bulursa, ek bilgilerin otuz gün içerisinde kendisine iletilmesini isteyebilir. Geçerli nedenlerin bulunması halinde, bu süre, talep eden Tarafın isteği üzerine on beş gün uzatılabilir. Talep eden Tarafın belirlenen sürede ek bilgileri göndermemesi durumunda, bu durum, talep edilen Tarafça iade talebinden vazgeçildiği şeklinde değerlendirilir. Ancak, bu durum, talep eden Tarafın aynı suç için yeni bir iade talebinde bulunmasına engel teşkil etmez.

2. İadesi talep edilen kişinin tutuklu olması ve sağlanan ek bilgilerin bu Andlaşma uyarınca yetersiz olması veya bu Maddenin birinci fıkrasında belirlenen süre içinde alınmamış olması halinde, kişi serbest bırakılabilir. Bu şekilde serbest bırakma, talep eden Tarafın söz konusu kişinin iadesi için yeni bir talep göndermesine engel teşkil etmez.

3. Kişinin bu Maddenin ikinci fıkrası uyarınca serbest bırakılması üzerine, talep edilen Taraf, talep eden Tarafı derhal bilgilendirir.

Madde 10

Geçici Tutuklama

1. Acil hallerde, Taraflardan her biri, iade talebi talep edilen Tarafa gönderilmeden önce, aranan kişinin geçici olarak tutuklanması için başvuruda bulunabilir. Bu başvuru, yazılı olarak diplomatik kanallar, Uluslararası Kriminal Polisi Teşkilatı (INTERPOL) veya Tarafların Merkezi Makamlarınca mutabık kalınan diğer kanallar aracılığıyla gönderilebilir.

2. Geçici tutuklama başvurusu, bu Andlaşmanın 8. Maddesinin 1(e) bendinde belirtilen bilgi ve belgeleri, aynı Maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgelerin mevcut olduğuna dair bir açıklamayı ve aranan kişinin iadesi için resmî bir talepte bulunulacağına dair bir beyanı içerir.

3. Talep edilen Taraf, başvurunun sonucuna dair talep eden Tarafı derhâl bilgilendirir.

4. Talep edilen Tarafın yetkili makamının, aranan kişinin tutuklanmasından sonraki kırk (40) gün içerisinde, resmî iade talebini almaması halinde, geçici tutuklama sonlandırılır. Talep eden Tarafın talebi üzerine, bu süre yirmi (20) gün daha uzatılabilir.

5. Bu Maddenin dördüncü fıkrası gereğince geçici tutuklamanın sona erdirilmesi, talep edilen Tarafın resmî iade talebini sonradan alması durumunda, aranan kişinin iade edilmesine hâlel getirmez.

Madde 11

İade Talebi Hakkında Karar

1. Talep edilen Taraf, iade talebini iç hukukunda öngörülen usul uyarınca ele alır ve talep eden Tarafı kararından derhâl haberdar eder.
2. Talep edilen Tarafın, iade talebini tamamen veya kısmen reddetmesi halinde, ret nedenleri talep eden Tarafa bildirilir.

Madde 12

Hızlandırılmış İade

İadesi istenen kişi, açıkça ve kendi isteğiyle talep eden Tarafa iade edilmeye rıza gösterirse, talep edilen Taraf, iadeyi hızlandırmak için iç hukukunun izin verdiği tüm tedbirleri alır.

Madde 13

Kişinin Teslimi

1. Talep edilen Tarafça iadenin kabul edilmesi halinde, Taraflar, iadesi istenen kişinin tesliminin zamanı, yeri ile diğer konular hakkında anlaşılır. Talep edilen Taraf, aynı zamanda, iade edilecek kişinin teslimden önce tutuklu kaldığı süreyi talep eden Tarafa bildirir.
2. Talep eden Taraf, teslim için kararlaştırılan tarihten itibaren otuz (30) gün içinde iadesi istenilen kişiyi teslim almazsa, talep edilen Taraf kişiyi derhâl serbest bırakır ve bu Maddenin üçüncü fıkrasında sayılan hâller bulunmadıkça, aynı suçtan bu kişi hakkında yapılacak yeni bir iade talebini reddedebilir.
3. Bir Taraf, kendi kontrolü dışındaki nedenlerle iade edilecek kişiyi teslim edemez ya da teslim alamazsa, diğer Taraf derhâl haberdar edilir. Taraflar, bir kez daha teslimle ilgili konular hakkında anlaşır ve bu Maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Madde 14

Ertelenmiş veya Şartlı Teslim

1. İadesi istenen kişi hakkında, talep edilen Taraf, iade talebine konu suç dışında başka bir suçtan dolayı soruşturma veya kovuşturma yürütülmekte ya da bir ceza infaz edilmekteyse, talep edilen Taraf, iadeye karar verdikten sonra, soruşturma veya kovuşturmanın ya da cezanın infazının tamamlanmasına kadar teslimi erteleyebilir. Talep edilen Taraf, talep eden Tarafı teslimin ertelenmesi hakkında bilgilendirir.

2. Bu Maddenin birinci fıkrasında belirtilen teslimin ertelenmesi, iade talebine konu suçun talep eden Tarafça kovuşturulmasını zamanaşımına uğratacak veya soruşturulmasını engelleyecek ise, talep edilen Taraf, iadesi istenen kişiyi, iç hukukunun izin verdiği ölçüde, Taraflarca mutabık kalınacak hal ve şartlara göre talep eden Tarafa geçici olarak teslim edebilir. Talep eden Taraf, ilgili işlemlerin tamamlanmasının ardından kişiyi, talep edilen Tarafa derhâl geri gönderir.

Madde 15

Eşyanın Teslimi

1. İade talebi kabul edilmişse, talep edilen Taraf ülkesinde bulunan ve suç neticesinde elde edilen veya delil olarak ihtiyaç duyulabilecek eşya, talep eden Tarafın istemesi halinde, talep edilen Tarafın iç hukukunun izin verdiği ölçüde ve üçüncü kişilerin haklarını gözetmek şartıyla, teslim edilir.

2. Söz konusu eşyanın talep edilen Taraf, el koyma veya müsadereye tabi olması durumunda, bu Taraf, eşyayı tutabilir veya geçici olarak talep eden Tarafa teslim edebilir.

3. Talep edilen Tarafın hukuku veya üçüncü tarafların hakları öyle gerektirirse, bu şekilde teslim edilen eşya, talep edilen Tarafın talebi üzerine, masrafsız olarak bu Tarafa geri gönderilir.

Madde 16

Hususilik Kuralı

Bu Andlaşma uyarınca iade edilen kişi, aşağıdaki haller dışında, iadeye konu olan suç haricinde, teslimden önce işlediği başka bir suçtan dolayı talep eden Taraf, soruşturulamaz, kovuşturulamaz veya bir cezanın infazına tabi tutulamaz ya da üçüncü bir devlete tekrar iade edilemez:

a) Talep edilen Tarafın önceden muvafakat vermiş olması. Bu muvafakat kapsamında, talep edilen Taraf, 8. Maddede belirtilen bilgi ve belgeler ile iade edilecek kişi tarafından bahse konu suça ilişkin olarak verilen beyanın gönderilmesini isteyebilir. Talep eden Taraf, yürütülecek soruşturma veya kovuşturmaya ya da bir cezanın infazına ilişkin olarak, söz konusu suçun bu Andlaşma hükümlerine göre iade edilebilir bir suç olması halinde muvafakat verilir.

b) Kişinin özgürce terk etme imkânına sahip olduktan sonra talep eden Taraf ülkesini kırk beş (45) gün içerisinde terk etmemiş olması. Ancak, bu zaman dilimi, kişinin elinde olmayan sebeplerle talep eden Taraf ülkesini terk edemediği süreyi içermez; veya

c) Kişinin terk ettikten sonra talep eden Taraf ülkesine kendi isteğiyle geri dönmüş olması.

Madde 17

Transit Geçiş

1. Bir Taraf, bir kişiyi üçüncü bir devletten, diğer Tarafın ülkesi üzerinden iade alacak olursa, diğer Taraftan transit geçiş izni talep eder. Hava yolu ulaşımının kullanıldığı ve diğer Tarafın ülkesine inişin planlanmadığı durumlarda böyle bir izne gerek yoktur.

2. Talep edilen Taraf, iç hukukuna aykırı olmadıkça, talep eden Tarafın transit geçiş talebini kabul eder.

3. Transit geçiş talebi aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) İade edilecek kişinin vatandaşlığı dâhil olmak üzere kimlik bilgileri,
- b) Bir yakalama emri veya kesinleşmiş bir mahkeme kararının mevcudiyeti,
- c) Suça ilişkin olgulara dair açıklama; ve
- d) Suç ve suçun cezasına ilişkin kanun hükümleri.

Madde 18

Sonuçlar Hakkında Bildirim

Talep eden Taraf, iade edilen kişi hakkındaki işlemlere veya cezanın infazına ya da bu kişinin üçüncü bir devlete yeniden iadesine ilişkin olarak talep edilen Tarafa azami 6 ay içerisinde bilgi verir.

Madde 19

Eşzamanlı Talepler

Bir Tarafın, diğer Taraftan veya üçüncü bir devletten aynı kişi hakkında iade talebi alması halinde, talep edilen Taraf, tüm koşulları ve özellikle suç veya suçların göreceli ağırlıklarını, işlendikleri yeri, taleplerin sırasıyla tarihlerini, mağdur ile iadesi istenen kişinin vatandaşlığını ve ardından başka bir devlete iade edilme ihtimalini göz önünde bulundurarak, kişinin bu devletlerden hangisine iade edileceğine karar verir ve bu kararını diğer devletlere bildirir.

Madde 20

İadeye İlişkin Masraflar

Talep edilen Taraf ülkesinde iade işlemlerinden kaynaklanan masraflar o Tarafça karşılanır. İade edilen kişinin teslim edilmesi veya alınmasına ilişkin ulaşım harcamaları ile transit geçiş masrafları talep eden Tarafça karşılanır.

Madde 21

Diğer Andlaşmalarla Uyumluluk

Bu Andlaşma, Tarafların, taraf oldukları diğer uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine hâlel getirmez.

Madde 22

Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Andlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir uyuşmazlık, Tarafların Merkezi Makamlarının bir çözüme ulaşamamaları halinde, diplomatik kanallar aracılığıyla istişare edilerek çözülür.

Madde 23

Yürürlüğe Girme, Değişiklik ve Fesih

1. Bu Andlaşma onaya tabidir. Her bir Taraf, bu Andlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi kanunları uyarınca gerekli tüm adımların atıldığını diğer Tarafa diplomatik nota ile bildirir. Bu Andlaşma, son diplomatik notanın alındığı tarihten itibaren otuzuncu günde yürürlüğe girer.

2. Bu Andlaşma, Taraflar arasında yazılı mutabakatla her zaman değiştirilebilir. Böyle bir değişiklik, bu Maddenin birinci fıkrasında öngörülen aynı usule göre yürürlüğe girer ve bu Andlaşmanın ayrılmaz bir parçası haline gelir.

3. Her bir Taraf, diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Andlaşmayı her zaman feshedebilir. Fesih, bildirimin yapıldığı tarihten sonraki yüz sekseninci günde geçerlilik kazanır. Andlaşmanın feshi, fesihden önce başlatılmış olan iade işlemlerini etkilemez.

4. Bu Andlaşma, ilgili suçlar, bu Andlaşmanın yürürlük tarihinden önce işlenmiş olsa bile, yürürlük tarihinden sonra iletilen tüm taleplere uygulanır.

5. İşbu Andlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte, 23 Haziran 1994 tarihli Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Sözleşmesi'nin iadeye ilişkin hükümleri sona erecektir.

İŞBU BELGENİN KANITI OLARAK, kendi Hükümetleri tarafından yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu Andlaşmayı imzalamıştır.

Bu Andlaşma Taşkent'te, 30 Nisan 2018 tarihinde, Türkçe, Özbekçe ve İngilizce dillerinde, her metin aynı derecede geçerli olmak üzere, ikişer nüsha halinde tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı bulunması halinde, İngilizce metin esas alınır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Abdulhamit Gül

Adalet Bakanı

Özbekistan Cumhuriyeti Adına

Otabek Murodov

Başsavcı